

Leto IV.

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. Letna naročnina 25 Din, za inozemstvo 40 Din.

NA MEJAH

Štev. 16.

Ček. račun št. 12.886
Telefon Jesenice 625
Uprava in uredništvo:
Jesenice, Krekov dom

Jesenice, 15. avgusta 1939

Bodočnost je naša

Mladi smo. Pognali smo v rast iz gorja svetovne vihere, v času, ko so se teptali vzori in svetinje, ko so krvaveli narodi in vstajali razbiti iz prelite krvi. Z gladom hranjeni smo sprejeli nase še ogromni delež krivice, ki ni pustila svoje oznamenilo samo na telesih, ampak se je vpila tudi v naša srca nalik nenasitni in neuničljivi golazni. Rasli smo, pravimo, rasli tem silneje zaradi tega, da krivico prerasemo s svojo močjo in voljo, jo z lastno voljo in hotenjem uničimo, jo iztrebimo iz družbe, ne oziraje se na razna prepričanja, ki so često izvirala iz krivice in tudi krivično dejstvovala na našo borbo za zdrav življenjski red. Če ste že nad tem našim delom godrnjali, če se vam je zdela naša rast prehitra in borbenost preveč brezobzirna, nam priznajte vsaj odkritosrčnost, s katero se ob vsaki priliki izpovedujemo, čeprav se vsi skupaj zavedamo, da naša ravna in brezkompromisna pot često žali samoljubje naših učiteljev. Mi vstajamo za narod, Boga in domovino, vstajamo ne zato, da učitelje učimo in red razrušimo, ampak da zlo in nepopolnosti, ki so v tem redu, nadomestimo z novimi, jeklenimi oblikami, da ga prepojimo s svojimi mladimi silami in idealizmom, da bo kos novemu času, kateremu smo namenjeni za gospodarje mi.

Pred nami vstaja naš praznik, dan mladine. Jeklene vrste, rama ob rami kot vezan zid, glave kvišku, k soncu. In v srcih kot da rasejo peroti, kot da se dviga orel v mogočnih zamahih v višave, proč od zla in slabosti, k čistosti, silnosti in neustrašenosti.

Stari pripovedujejo o orlih lepo pravljico. Preden so orličji godni, jih orel dvigne in ponese v sončne višave. Vsak mora upreti svoje oči v bleščeče se sonce. Kdor noče ali ne more, ga orel spusti v nižave, češ plazi se po zemlji brez sonca in luči, zakaj ti nisi orlovskega rodu.

Lepa zgodba, zelo pomenljiva za nas. Tudi mi moramo paziti na svojo družino, na čistost svojih vrst. Mladost in sonce. Kaj ni to nekaj simboličnega za nas. Le tisti, komur se hoče luči,

kdor hrepeni po mladostnem poletu po svetlih vzorih, le ta spada v naše vrste. Kot so orli navezani na nebne višave, tako moramo biti mi na božje Sonce večne resnice in lepote. Vse naše delo, stremljenje in hotenje mora biti usmerjeno proti večnim ciljem.

Ob tej priliki naj bo rečeno nekaj v odgovor vsem tistim, ki očitajo nesmotrenost našemu programu ter jim je trn v peti naše, tudi športno udejstvovanje. Gojimo šport, toda ne zaradi njega samega. Daje nam zdravja, da bomo zmogli bremena svojega poslanstva. V tem glejte naš boj proti napakam, ki so doslej ovirale delo za narod in ga zastrupljale. Šport naj nam okrepi telo, voljo in značaj, da ne bo pri kulturnem in prosvetnem delu polovičarjev, da ne bo pri narodnostnem delu omahljivcev in slabičev, ampak da bodo povsod možje, ki bodo ustvarjali in odločni izvrševalci. Trdna hiša, sigurno bivališče. Močno telo, krepak duh. Vemo pa tudi, da nam ciljev sama telesna kultura ne more dati, zato tudi hočemo, da je v naši mladi družini tudi zdrava šola fantov in mož, ki bodo vedno in povsod upali izpričati svojo katoliško in narodno zavest, da bodo zmogli tudi trpeti za svoje ideale in da bodo pri vsem svojem delu imeli za skupen cilj Boga in narod. Pa recite, če je takih žrtev zmožen telesni slabič.

Z nami vred se morate zavedati, da naš narod potrebuje danes neustrašenih delavcev bolj kot kdaj koli, pa boste zlahka razumeli naše vzgone in borbenost, ki se vam včasih zdi nepotrebna. Zavedamo se tudi, da je naša rešitev in naš uspeh le v trdni veri v Boga, zakaj narod, ki tega temelja nima, je obsojen kljub trenutnim uspehom v propast.

Te misli nas spremljajo vseskozi in spremljale nas bodo tudi na naš praznik, ko bomo razvili svoje vrste in manifestirali za svoj program. Želimo, da nas vsi razumete! Želimo, da nas razumete tudi tisti, ki ste oblikovavci današnjega družabnega reda in da pri tem upoštevate novi čas, ki vstaja in predaja bodočnost v naše roke.

Današnje številko posvečamo mladini. V nje no rast ne glejmo nezaupno ter njenim glasovom ne prisluškujemo nezaupno. Poskušajmo jo pravilno razumeti in ceniti pravilno njene napore, saj se ne žrtvuje za plačilo, žrtvuje se iz ljubezni do naroda. Ne pričakujemo od nje spoštovanja, če ji ga sami nočemo nakloniti, — ne pričakujemo od nje ljubezni, ako smo do nje večkrat brezobzirni ter diktatorski, — ne pričakujemo od nje zvestobe, če ji ne dajemo čutiti svoje ljubezni. Naj iz teh vrst pogleda njen resnični duhovni obraz ter naj poveže, kar je razvezanega. Bodimo do nje pravični, zakaj njena beseda postaja vedno močnejša ter njeno delo očito.

Predstavili smo narod

Zveza fantovskih odsekov je poslala na mednarodne telovadne tekme v Liege v Belgiji svojo tekmovalno vrsto, ki si je med 8 tekmovalnimi narodi z visoko razvito telesno kulturo osvojila častno drugo mesto.

Sli smo kot najmlajši in najmanjši po številu merit svoje sposobnosti in moči med milijonske narode in vodil nas je duh mladega slovenskega rodu med nje s tako silo in samozavestjo, da danes s spoštovanjem in občudovanjem izgovarja svet ime našega naroda, ki se je po svojih sinovih na mah povzpela na zelo težko dosegljivo in s slavo ovenčano mesto visoko kulturnih narodov.

Ali se sploh zavedamo, kakšen uspeh smo dosegli? Vsaj mi vemo. Vsa slovenska katoliška mladina, ki je v duhu spremljala svoje brate v tujino, se trdno zaveda, da je ta veliki uspeh v svetu dejanje, ki meče žarko luč na njen program in daje neprecenljivo vrednost njeni organizaciji, ki si jo je ustanovil slovenski narod, da po njej pokaže vsemu svetu svoj resnični obraz in svoje trajne vrednote.

Toda s tem, četudi velikim dejanjem naša pot nima meja. Mi gremo naprej, še višje, s še večjo samozavestjo in voljo, saj danes vendar vemo, da so naši uspehi

FANTOVSKI ODSEK IN DEKLIŠKI KROŽEK NA JESENICAH

priredita

MLADINSKI NASTOP

v nedeljo dne 20. avgusta t. l. ob 3. uri pop. na Krekovem telovadišču

Talna telovadba — Gimnastika — Atletika — Vrhunska orodna telovadba — Nastop članov mednarodne vrste.

Po programu prosta zabava. — Zvečer koncert godbe na pihala

uspehi slovenskega naroda, da je naše delo delo naroda in naša volja njegova. Iz tega velikega dejanja vztrajnosti in moči naj sledi večna vzpodbuda, ki naj nas še bolj strne in pomnoži in mlačneže ter omahljivce okrepi v jekleno, nedeljivo telo, ki bo povsod in ob vsaki priliki moglo najti zase častno in obenem odločujoče mesto.

Z Jesenic

Sprejem naših mednarodnih tekmovalcev je bil v petek na jeseniškem kolodvoru. Sprejem je priredil jeseniški Fantovski odsek, ki je postavil častno četo fantov v krojih, mlade in naraščaj. Predsednik odseka je pozdravil naše mednarodno zastopstvo ter jim čestital k nepričakovano lepemu uspehu. Godba Krekovega prosv. društva je zaigrala himno slovenskih fantov in državno himno. Člani tekmovalci jeseniškega odseka so v sprevedu odkorakali v Krekov dom, ostali pa so nadaljevali zmagoslavno pot v Ljubljano.

Člane okoliških odsekov opozarjamo, da se v kar največjem številu udeležijo lahkoatletskega mitinga v nedeljo 20. t. m., ki ga prireja ASK Gorenjec. Atleti naj se javijo komisiji pol ure pred pričetkom tekmovanja. Začetek je točno ob 8 dopoldne.

Telovadni nastop, katerega priredila Fantovski odsek in Dekliški krožek v nedeljo, dne 20. avgusta ob 5 popoldne na Krekovem telovadišču, obsega sledeči program: 1. tek na 100 m; 2. proste vaje naraščaja; 3. proste vaje članov; 4. vaje na konju (člani); 5. proste vaje gojenk; 6. tek na 1000 m; 7. proste vaje mladenk; 8. skoki (konj in koza); 9. krogi (člani); 10. gimnastične vaje članic; 11. gimnastične vaje članov; 12. drog; 13. proste vaje mladev in 14. proste vaje članic. Po sporedu prosta zabava. Zvečer koncert godbe na pihala. Preskrbljeno bo za toplota in mrzla jedila in pijačo. Vsi prijatelji mladine vabljeni!

Lahkoatletski miting, ki ga priredi ASK Gorenjec v nedeljo 20. avgusta ob 8 dopoldne in na katerem sodelujejo gorenjski klubi, obsega sledeči program: juniorji in seniorji: 1. skok v višino; 2. met krogle; 3. predtek 100 m; 4. met kopja; 5. troskok; 6. finale na 100 m; 7. skok v daljavo; 8. met diska; 9. skok s palico; 10. tek na 1000 m; 11. štafeta

Jedro naše rasti

Vrnili smo se s kongresa Kristusa Kralja polni spominov na te veličastne dni mednarodne manifestacije za katoliško idejo. Nehote se nam pojavljajo vedno znova pred očmi ogromne množice, ki so se ta čas prelivale po ljubljanskih ulicah... Ves stadijon ena sama cerkev, vsa Ljubljana ena sama navdušena množica. Človek obstoji sredi tega vrveža ves prevzet od te žive vere in ognjenega prepričanja, ki žari vsakomur raz obraz... Stotisoči so prišli v Ljubljano, stotisoči, na lastne stroške v najhujši vročini, v gneči, brez prenočišča večji del... Marsikateri so žrtvovali svoje zadnje, z velikim trudom priborjene dinarje, samo da so mogli pohiteti manifestirat za Kristusa Kralja.

Zazvonilo je Avemarijo in odkrile so se množice ter v zboru odmolile Angel Gospodov. Tudi tam v središču slovenske zemlje, na cesti, v gostilni, tudi oni na vlaku, ki so se že vračali, so molili... Vera v javnem življenju, vera brez strahu, vera kremenitih slovenskih značajev...

Tu sem bi radi postavili vse one, ki so se še pred nedavnim pritoževali, da današnja mladina nima več idealizma in volje do dela. Tu sem bi povabili vse one, ki so modrovali o sredstvih, kako izboljšati in obnoviti življenje v naših družtvih in tukaj bi videli neverniki, da ima mladina še ideale in polno pripravljenosti za žrtve, tu bi spoznali, kje ona zajema svoj idealizem, tu bi začutili, kje črpa moči za svoje delo in odhod izvirajo tiste sile in tista navdušenost, ki ji daje poguma, da se svojega prepričanja ne sramuje in daje moči, da se nesebično daje.

Mladina, ki hodi zvesto za tistim, ki je rekel: »Jaz sem pot, resnica in življenje«, ta mladina gradi na trdnem temelju in lahko mirno gleda v bodočnost, ker se ji ni treba bati, da se bo njeno delo kdaj zrušilo, da se bodo kdaj razbile njene vrste in da bo kdaj v njene vrste prišla mlačnost in brezbriznost. Ona ve, kaj hoče, ona misli eno in trdno veruje v svojo zmago.

Samo brezdolja ne

Počitnice so, ko sonce najbolj pripeka, ko vabi hladna voda, da se spustiš v njeno blagodejno naročje, se zbira dan za dnem nekaj mladih, idealnih ljudi k sestankom, sejam, skupinam itd., ki se trudijo, da bi pridobili še tiste, ki stoje z rokami v žepih ob strani, pač pa so pripravljani vsak naš korak skritizirati in mu odvzeti pomen in namen, za katerega se borimo.

Čemu pa se sploh trudimo in združujemo v delu? Mar bi pohajkovali sem in tja in uživali neomejeno svobodo počitnic. Ne! Za študenta počitnic prav za prav ne sme biti, mislim namreč tistih počitnic, ko bi zabijali ure in ure v brezdolju, ko silijo med nas vprašanja, katerim se ne moremo in ne smemo izogniti. Zato je treba, da delamo prav posebno še mi študentje, ki se zavedamo, da nam je duh več kot mrtva snov, izobrazba več kot češčenje surove sile. Z zaspanostjo je treba pomesti! Življenje, dela, gibanja je treba našemu študentu! Ali nas ne opominja že Gregorčič: »Dolžan ni samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan!«

Tista prava in resnična ljubezen do naroda, ki ima temelje v živem krščanstvu, nas sili, da se izobražujemo, da bomo zmožni vsak na svojem mestu delati za ljudstvo, ki nas je rodilo zase. Naš čas potrebuje osebnosti. Toda te zra-

ker ve, da gradi na zanesljivi podlagi — trdni skali žive vere.

Kdo bo zidal veliko stavbo brez trdnih temeljev? Kdo bo velike reči pričeval brez temeljite priprave in podrobnih načrtov? Kdo pričakuje od visokega drevesa kratkih korenin? Kdor ne bo na vse to mislil, bo naletel na razočaranja, na posmeh in često na lastno propast.

Prosvetno delo, ki ga poleg športa goji mladina, je nekaj več kot gole parade in zunanji nastopi, je več kot igralske, glasbene in kinematografske prireditve. Prosvetno delo pomeni vsakemu članu predvsem duhovno rast, rast osebnosti, krepitev značaja in utrjevanje volje. Vse to pa ne more rasti iz same povrhnosti in zunanjosti. Zato se ne čudite mladini, če hoče najprej vase vsaditi to, na kar opira svoje prepričanje, na kar gradi svojo osebnost in značaj. Treba ji je najprej temelja in sicer kremenitega, ki bo zidan na skalo, ne v pesek, da bo kljuboval tudi viharjem in pretresom.

In če opiramo vse naše delo na katoliški svetovni nazor, ali bomo potem opustili njegovo podlago, katoliško vero. Kje je doslednost nekaternikov, ko trdijo, da so najdelavnejši člani katoliške skupnosti, pa niso praktični katoličani? Kdor si, bodi ves in nedeljen. Tudi zgledov nam je treba. Kdor tega ne daje, so njegove besede milni mehurčki, ki niso niti resnični. Danes nam takih, ki samo besedičijo, preostaja na pretek, manjka nam žilavih delavcev in pravih značajev.

Zato se nam zdijo vse razprave in pogajanja glede reorganizacije našega javnega življenja brezpomembne in brez koristi, če ne bomo na prvem mestu sklenili, da med seboj obnovimo in poglobimo versko življenje in zaorjemo globoko, kajti tu bomo našli edini vir, iz katerega more mladina trajno črpati idealizem za delo in moč, da si ojekleni prepričanje in takega ponese med občestvo, da ga prekvasi in osposobi za borbo proti zli sedanjosti in pripravi za oblikovanje bodočnosti.

stejo le iz izobrazbe, dela in trde samovzgoje. Zato je nujno, če hočemo osebno rasti, da zagrabimo za delo. Nič fraz! Nič papirnatih besed in praznega prerakanja, pač pa notrnega dela nam je treba. Toda nekaj je, na kar ne smemo v svoji mladostni vznepenosti pozabiti: Nikdar ne smemo zavreči tradicije med smeti. Ne, kar so naši predniki s trudom in znojem dobrega zgradili, tega mi ne bomo razdirali, ampak na preizkušeni temeljih bomo gradili tako, kakor zahtevajo življenjske potrebe. In še nekaj je, kar nas sili k delu: Vera v življenje, vera v prihodnost. Mladi smo, veseli smo in nočemo dan za dnem gledati črnih oblakov, ki nam jih nekateri neprestano napovedujejo. Mi zaupamo in verujemo v prihodnost, ki nam je namenjena od neskončne Previdnosti.

Ljubezen do ljudstva in vera v življenje sta gibalni sili našemu prizadevanju.

Pa bo kdo rekel: »Kaj ste pa že naredili? In tudi ta ali oni izmed nas se bo kdaj vprašal: »Kje so naši uspehi? Kje so sadovi našega dela?« Tu se prav nazorno pokaže miselnost sedanje dobe, da mora vsako delo, vsako gibanje doseči takojšen in kričec uspeh. Danes ljudje le prepogosto in le preveč dirjajo naprej, še preden so dovršili sedanje delo in tako iz nepopolnosti skačejo v nepopolnost. Mi nočemo povrhnosti in

nam ni za trenutne uspehe. Zato mora biti naše delo načrtno in skladno z našo vestjo. Vemo, da če hočemo v isti sapi izvršiti sto reči, ne dovršimo nobene. Zato bomo gradili kamen na ka-

men, opeko na opeko, da bo zgradba od temeljev do vrha trdna. Tudi je ne bomo zidali na pesek, ampak prav na skalo žive vere, da je noben vihar ne bo razdejal. — mir.

Bodite nam naklonjeni

»Teško je z mladino« in »teško je za mladino« sta krilatice, ki se malo razlikujeta po črki, a toliko bolj po pomenu. »Teško je z mladino!« Da, res je težko z njo. A zakaj bi jo prezirali, podcenjevali, ali pa se preveč zanašali nanjo, ko ni vredna ne prvega ne drugega. Vsakemu, ki nas prezira, smemo reči: »Ne kritiziraj, temveč pouči nas! Ne ubijaj nam vere v bodočnost!« Če pa hočemo biti odkritosrčni, današnja mladina zopet ni vredna pretirane pohvale. Kaj je že storila? Ako zasledujemo življenje mladega rodu študentov dveh ali treh desetletij pred nami, vidimo izredno delavnost in zanimanje na vseh področjih. Predvojna mladina je bila prepojena s čistim idealizmom, ki ga tudi pri današnji mladini ne pogrešamo, vendar ga je še vse premalo. Niso se zmenili za zapreke, tudi jim ni bilo mar življenja, kajti narod je klical v boj za svobodo.

Mi pa, ki smo zrastle v svobodi, ki so jo tisoči odkupili s svojo krvjo, nočemo biti prav nič manj delavni od naših prednikov. Če je liberalna mladina otopela in mlačna, ker noče biti v stiku z ljudstvom, ki ji je »prekmečki«, moramo biti mi katoliška slovenska mladina toliko bolj razborita, živahna in delavna. Ljudstvo nas je rodilo in ljudstvo nas zahteva zase. Mi se moramo temu klicu odzvati, če ne, nismo več Slovenci. Ljudstvo nas hoče imeti med seboj, ker vidi v nas danes še študente — jutri že duhovnike, zdravnike, profesorje, pravnike, uradnike. Zato hočemo biti celi ljudje, na katere se bo narod brez skrbi oprl, ne da bi nas kdaj moral izpljuniti kot izrodek svoje krvi.

Vprašanje, kje naj se udejstvujemo, je že davno dobilo svoj odgovor v nalogah, ki nam jih življenje vsak dan sproti daje, da o tem med nami ni treba več zgubljeni nepotrebnih besed. Vemo, da ne bomo nikamor prišli, če

bomo s prekrižanimi rokami sedeli v brezdelju, ko naši davni sovražniki kujejo načrte, kako nas bodo razdelili. Mi smo po Stvarnikovi volji na tem lepem svetu in se nikomur ne umaknemo! Prav zato imamo svoje dijaško društvo, ki nam bodi torišče duhov, kjer se bo v mladih glavah porodilo sto različnih misli, ki pa se bodo v naših dušah izkristalizirale in usmerile le k enemu cilju: Bog — narod — država.

Če se trudimo z igrami, tečaji, predavanji in sestanki, je to samo dokaz, da hočemo dela in samo dela. Vzgojiti se hočemo, da bo vsak na svojem mestu z duhovnim in materialnim bogastvom služil preko naroda in države svojemu Bogu. Ali nekaj je, na kar moramo v začetku polagati važnost, da bo naše delo plodno, to sta: ljubezen in tovarštvo. Med nami je samo ena miselnost, med nami ne sme biti nobenih manjših stranic, nobenih »drugačnih nazorov«. Moramo biti res iskreni tovariši, brez sebičnosti. Naša ljubezen, ki mora živeti v dejanjih, ne sme biti plehka, ampak odkritosrčna in prstovoljna, dar nas samih, da bo proniknila globoko v duše drugih. In slednjič mora biti naša ljubezen možata, borbena, ker se moramo boriti proti vsem novim in starim zmotam, ki se zaganjajo med nas. Plavati moramo proti toku. A proti toku morejo plavati le tisti, ki so edini in močni po ljubezni, ki jih družijo v neločljivo celoto brez kakih samosvojih »posebnih« mnenj in hotenj.

Vemo, da se pravi ljubiti žrtvovati in delati, in vemo tudi, da se taka globoka ljubezen ne pridobi danes ali jutri, pač pa je to uspeh mladega življenja v delu in molitvi.

Zato se trudimo, da iz ljubezni do Boga, sredi iger, dela in smeha, zrastemo iz žuljev naših staršev v ponos slovenskemu narodu in naši skupni domovini.

Ing. arch. Jože Platner:

Jesenice danes in jutri

(Nadaljevanje.)

1. Glavno naselje vsebuje tako imenovano »City« z vsemi stavbami javnega (kolodvor, carinarnica, občina, šole, prosvetni domovi, hoteli, župnišče itd.) in trgovsko prometnega značaja. Je tipično razvito ob obeh straneh glavne prometne žile, to je državne ceste Ljubljana-Kranjska gora. Zgrajeno je deloma v strnjem sistemu, deloma v strnjem sistemu z vmesnimi tako imenovanimi zemljišči s čelom streh obrnjene proti cesti. Za tem, z državno cesto urbanistično urejenim predelom se nahaja neurejeno naselje, ki pa kaže v grobih obrisih težnje po smotrni ureditvi, katero pa je bilo težko prilagoditi terenskim razmeram. V tem predelu so nastale ceste, ki se večkrat razširijo v male trge, na kateri so pogosto javni vodnjaki in napajališča za živino. Ta stari del Jesenic z avtonim prebivalstvom se počasi urejuje ter bo lahko v doglednem času tako urejen, da pri tem ne bo izgubil svoj prvotni značaj. Iz urbanističnega vidika postane lahko prav zanimiv stari del mesta.

2. Nova vas je naselje, ki je zgrajeno v sistemu redkega naselja z enodružinskimi, večinoma enonadstropnimi poslopji, stoječimi sredi

vrta. Ulice so primerno speljane, tako da tvori celoten del urejen predel mesta, vendar ne beleži nobene urbanistične zanimivosti. Zgrajeno je popolnoma v duhu stroge ekonomije, ki je bila odraz špekulativnemu posestvanju zemljišč.

3. Industrijsko ozemlje je skoraj vse na nasutem delu območja savske struge. Tovarna je zasipala teren ob strugi Save na nivo državne ceste, ki na eni strani meji na to ozemlje. Preko železnice proti naselju Save ima že skoraj v vsej ploskvi težka industrija v svoji lasti. Tu je precej karakterističen hribček z imenom Hrenovica, ki je zaseden z raznimi tehničnimi napravami (skladišča koksa itd.), je po svoji terenski konfiguraciji trenutno le delno sposoben za takojšnji industrijski obrat.

Vendar se pa to oviro lahko odpravi s tem, da se odvisno skalovje razstreli in uporabi v industrijske svrhe, kar je bil že slučaj v Kurji vasi, koder se je s to metodo pridobilo razmerna veliko gradbenega sveta, ki pred tem delom ni bil sposoben za gradbene svrhe. Pod Cesto kralja Petra in Cojzovo cesto do savske struge je že tudi deloma v rokah industrije ter se drži ostalega industrijskega ozemlja, samo

4×100 m. Miting se vrši vse dopoldne. Vstopni na 2, 4, 6 din. Prijatelji športa, prihitite ta dan na Krekovo telovadišče, kjer se boste navdušili nad plemenito borbo naše mladine.

Študentska kronika

2. avgusta so nam jeseniški študentje priredili prav lep prosvetni večer. Poleg predavanja, ki ga je imel č. g. Jože Pogorelec, nam je štud. oktet zapel tudi nekaj narodnih pesmi. Posebno so vžgale »Zabe«. Na koncu so nam zaigrali Vodopivčevega »Kovačevega študenta«. Večer je bil prav srečno sestavljen in je pokazal, da imajo študenti mnogo smisla za prosvetno delo. Želeti bi bilo, da bi se kaj kmalu tudi po drugih krajih prebudili študentski odseki ter nam postregli s kakšno podobno prireditvijo.

Sredo 16. avgusta so si izbrali študentje za svoj drugi letošnji prosvetni večer. Ne bojte se, da bodo skromni v svojem sporedu. Poleg predavanja bo spet nekaj narodnih pesmi in tudi klavir z vijolino bo imel nekaj točk. Baje bodo zaključili večer z učinkovito burko v treh dejanjih, ki je študentsko delo in vzeta iz študentskega življenja. Obilna udeležba pa naj jim bo dokaz našega razumevanja in izpodbuda za nadaljnje delo. Le tako naprej!

Urednik študentskega kotička je na počitnicah in zato pošilja članke na podpredsednika g. Pogorelca, Jesenice. Primate za peresa!

Zanimivosti

Disciplinirani Kitajci.

Na ulici so Kitajci najbolj disciplinirani in tudi najvljudnejši ljudje na svetu. Nikoli ne postajajo ali se celo pririvajo po pločnikih, ampak se vljudno drug drugemu umikajo. Nikoli se ne smejejo človeku, ki mu slučajno zdrsne in pade. Čeprav je po kitajskih mestih več žensk kot moških, se jim ni treba bati kakših prostaških besed ali psov. Neki trgovec, ki je bil v Pekingu, pripoveduje, da je videl nekoč slepca brez spremljevalca. Pripravljal se je, da prekorači cesto na mestu, kjer je bil zelo živahen promet. Tipal je s svojo palico in iskal poti. Zdelo se je, da ga bo zdaj pa zdaj kdo povozil, vendar se mi ni zgodilo nič. Ves promet se je namreč naenkrat ustavil in je slepi starček mirno prekoračil cesto, kot da bi šel po praznem travniku.

Kruh v konzervah. Poleg različnih, že znanih konzerv, smo v zadnjem času brali še o poskusih prof. Pfanestilla na higienskem zavodu v Magdeburgu s konzervami iz kruha. Poskusi so dali presenetljive rezultate. Kruh, ki ga zamesijo s kvasom, se vložijo v pločevinasto skatlo in se še enkrat zmoči z vodo s toploto 32 do 36 stopinj Celzija. Skatlja se nato hermetično zapre in se peče v peči malo dalje kot običajno, toda pri nižji temperaturi. Ves proces se vrši pri toploti 120 do 125 stopinj Celzija. Tako konzerviran kruh je steriliziran še po šestih mesecih. Nima nič drugačnega okusa kot navaden kruh, samo nekaj dražji je. Tak kruh bo igral posebno vlogo v času vojne.

Smrtnost kadilcev. Dr. Raymond Pearl, profesor biologije na univerzi Johna Hopkinsa, je prišel po dolgem raziskavanju do zaključka, da žive nekadilci dalje časa kot kadilci. Od 100.000 kadilcev v starosti 30 let, je doživelo šestdeseto leto 66.564, od 100.000 zmernih kadilcev 61.911, od 100.000 strastnih kadilcev pa samo 46.226. Dr. Pearl trdi, da kajenje na vsak način krajša življenje in to tembolj, čim več kadimo.

Poravnajte naročnino!

da je med njima bohinjska železnica, ki pa teče v taki višini, da se lahko ustvari iz teh dveh predelov enotno ozemlje, služboče enim in istim namenom. Industrijsko ozemlje je situirano tako, da se razvija in končuje v zapadni smeri v nižje ležečo savsko strugo. Vse ozemlje na vzhodu je obvarovano dima, ker so na Jesenicah vetrovi v pretežni večini vedno severozapadni in je zaradi tega situiranje težke industrije pravilno in se je mesto kot tako že danes v pravi smeri razvilo.

4. Naselje Sava je predel, ki je razvit ob Savski cesti in je konfiguracijsko podoben novemu delu Jesenic ob državni cesti in ga je zaradi svoje dosledne zazidave smatrati za urejenega v svojem pozidanem delu.

5. Kurja vas je naselje, ki je nastalo skoraj brez načrta povsem divje. Tu stoje hiše neorganizirano in konfiguracija poti kaže, da so nastala poslopja ob njih slučajno in ne na podlagi kakšnega načrta. Tudi terensko je ostalo pri prvotni obliki, zaradi česar leže hiše v vertikalni smeri neorganizirane ena preko druge. Jasno je, da bo ta predel enkrat v vsej svoji ploskvi preurejen, kakor na primer zapadni del, koder je bil teren prej splaniran in šele potem pozidan v urbanističnem redu in ekonomičnem smotru.

A. Javni nasadi in javni prostori

Javnih nasadov na Jesenicah ni. Sprehajališča tvorijo poti v starem delu Jesenic pod Mirco in Muravo ter ob Savi na desnem bregu Save pod Mežakljo. Ker so bregovi vsi pokriti z gostim igličavim drevjem, je dovolj zelenja v najbližji okolici, se tudi v redkem naselju, ki po svojem ustroju z lepimi vrtovi samo na sebi predstavlja naraven park, se lahko šteje za sprehajališča.

Trgov izven tistega pred Krekovim domom ni in je naloga, da se najde in ustvari vsaj en trg v že obstoječem delu mesta, ki naj bo središče, kjer se naj zbira prebivalstvo ob gotovih

prilikah. Seveda je poskrbeti v čisto novih predelih za potrebno število javnih trgov in prostоров.

Sportna igrišča imajo Jesenice tri. Vendar so ta napravljena edino za nogomet ter so vse druge panoge športa z ozirom na igrišča zanemarljiva.

Kopalisce je eno, in sicer je to bazen, ki je v privatnih rokah ter v tesni bližini industrijskega okoliša. Sava zaradi svoje nizke temperature ni primerna za kopanje. V kopaliskem pogledu ni za prebivalstvo dovolj preskrbljeno ter je to postavko vzeti kot eno najvažnejšo v bodoči gradbeni program.

Pokopališče imajo Jesenice na koncu novega mestnega predela. To ima še za več desetletij prostora ter tudi možnost razširitve, tako da v tem pogledu ni problema. Nesmotno bi bilo prestavljanje pokopališča na kako oddaljeno mesto, ker so Jesenice že same kot kraj ozke in dolge. Dolžina naseljenega mesta znaša nad tri kilometre, kar je za kraj, ki ima 7000 prebivalcev, zelo veliko.

Železniško ozemlje tvori prostor, ki deli Jesenice med Savo in Karavankami v dva dela. Brez dvoma je, da je železnica v urbanističnem oziru v velik kvar razvoju mesta. Jesenice imajo za svoj razvoj razmeroma malo terena in so na najožjem mestu deljene z železnico v dva dela. Železniško ozemlje je prav za prav najdragocenejše ter predstavlja po svoji kvaliteti najboljši svet za zidavo. S prestavitvijo železnice na drugo stran Save bi dobilo mesto šele pravi značaj mesta v urbanističnem smislu, ker so danes Jesenice le strujen enovrstni sistem ob cesti in nimajo nikjer prostora za svoje središče, srce ali s tujim nazivom »City«. V danih okoliščinah in še za pozneje je nemogoče izvesti prestavitev železnice in njenih kolodvorskih naprav, vendar je potrebno tesno in neovirano povezati oba dela mesta, ki sta po železnici deljena v dva dela. (Dalje prihodnjič.)

**Varno
naložite svoj
denar!**

HRANILNICA IN POSOJILNICA NA JESENICAH

obrestuje vse stare in nove vloge po 4%. Nove vezane pa po 5%. Vaš denar je varno naložen pri njej. Zanj garancirajo hranilnične rezerve, kakor tudi vsi združni člani z vsem svojim premoženjem. Najmanj stokratna je ta garancija.

Zanimivosti

Žene v Nemčiji. V Dresdenu so vzeli v službo okoli 100 žensk, ki bodo vozile mestne tramvaje. Moške, na katerih mesta so stopile, potrebujejo v vojski. Nedavno so tudi v neko tovarno v Berlinu sprejeli 30 žensk, da nadomestijo moške, ki so jih nastavili na razna mesta v narodni obrambi. Sploh pa bodo skušali postaviti ženske posod, kjer niso izključno potrebni moški.

Divan brezplačno

Kdor naroči pohištvo proti gotovini! Naročila sprejemam tudi na hranilne knjižice. - Ogled razstave pohištva v lokalu hotela „Pošta“
Delavnica: Kosova ul. 9, Jesenice

RUDI SMOLEJ

strojno in splošno mizarstvo

Za elektriko

vse najcenejše in ugodnejše pri

Jože Markež

elektrotehnično podjetje

Jesenice, Murova, tel. 605

Pijte in jejte poceni in dobro

Kdor hoče poceni jesti,
pride

v Krekov dom

Kdor hoče dobro jesti,
se abonira

v Ljudski kuhinji

Kdor hoče dobro in poceni
piti, mora priti

v Katakombe

„Za malo denarja
veliko zadovoljstva“